

SustainaBul

SustainaBul vragenlijst 2023

*Dé ranglijst voor Nederlands hoger onderwijs
op het gebied van duurzaamheid
door Studenten voor Morgen*

Studenten voor
MORGEN

Sustainabul 2023

De landelijke duurzaamheidsranglijst voor hoger onderwijsinstellingen, de SustainaBul, wordt sinds 2012 door Studenten voor Morgen mogelijk gemaakt. Deze duurzaamheidsranglijst heeft als doel om hoger onderwijsinstellingen te stimuleren om duurzaamheid integraal te verwerken in hun visie en beleid op het gebied van onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. De ranglijst onderscheidt zich van andere ranglijsten doordat het initiatief vanuit studenten komt. Daarnaast schrijft de SustainaBul het enige benchmarkrapport voor hoger onderwijsinstellingen specifiek voor duurzaamheid.

Studenten voor Morgen

Studenten voor Morgen is de nationale netwerkorganisatie voor duurzaamheid in het hoger onderwijs. Samen met meer dan 40 lidorganisaties verspreid door heel Nederland streven wij naar duurzame universiteiten en hogescholen. Dit betekent een duurzame bedrijfsvoering, meer bewustzijn van duurzame ontwikkeling bij studenten en medewerkers, en de integratie van duurzame ontwikkeling in onderwijs en onderzoek.

Het beoordelingsproces

Dit jaar zullen 34 hoger onderwijsinstellingen worden meegenomen in de ranking. De ranking is gebaseerd op de vragenlijst die in dit document te vinden is. Het beoordelingsproces van de SustainaBul verloopt in twee verschillende rondes. In de eerste ronde wordt de vragenlijst voor iedere instelling ingevuld door rankers (studenten) aan de hand van online beschikbare informatie en informatie van vorig jaar. De uitkomst van deze eerste ranking en bijbehorende feedback zal vervolgens worden gedeeld met de instellingen, waarna de hoger onderwijsinstellingen de kans krijgen om per vraag aanvullend bewijsmateriaal aan te leveren om hun score te verbeteren. Wanneer de deadline hiervoor is verstreken, zal de tweede ronde voor de rankers beginnen. In deze ronde zal er door de studenten nogmaals gekeken worden naar de vragenlijst. Bij deze beoordeling wordt het aangeleverde extra bewijsmateriaal meegenomen, waarna de score en ranglijst definitief worden gemaakt.

Platform

Het platform voor de SustainaBul, www.sustainabul.com, wordt ook dit jaar voor het beoordelingsproces gebruikt. Op het platform zullen de uitslagen van de eerste ronde te vinden zijn, en is er de mogelijkheid voor de onderwijsinstellingen om aanvullende bewijsmateriaal in te sturen. Deelnemers zullen verder geïnformeerd worden over het gebruik van dit platform.

Over de vragenlijst

De vragenlijst is ingedeeld in drie categorieën: onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering. Daarnaast is het grootste gedeelte van de vragen opgesteld met het oog op vijf belangrijke pijlers: een beleidsvisie, een strategie, de implementatie hiervan om de doelen te bereiken, transparantie en de betrokkenheid van studenten en medewerkers. Binnen deze pijlers wordt gekeken naar het ambitie- en implementatieniveau.

Zoals te vinden is in de vragenlijst, worden er bonuspunten toegekend voor 'best practices' die door de instellingen zelf kunnen worden aangedragen. Het opnemen van best practices in de SustainaBul heeft als doel om kennisdeling tussen de hoger onderwijsinstellingen te bevorderen. Er wordt dit jaar een engelstalig Best Practice Rapport en Benchmark Rapport geschreven waarin de aangeleverde best practices worden besproken.

Scoring

De categorieën onderwijs, onderzoek en bedrijfsvoering wegen alle drie even zwaar. In elke categorie kunnen 110 punten behaald worden. De weging van de vragen per categorie verschilt. In de bijlage van dit document is een overzicht van de scorematrix en de verschillende wegingen te vinden. De best practices tellen mee als bonuspunten, hiermee kunnen maximaal 30 punten behaald worden. De totale maximaal haalbare score is dus 360 punten. Binnen elke antwoordmogelijkheid zijn er 3 ambitie- en implementatieniveaus: minimaal, gemiddeld en vooruitstrevend. De score hangt daardoor niet alleen af van de eerdergenoemde 5 pijlers, maar ook van de prestaties van de instelling.

Uitslag

De winnaar van de SustainaBul 2023 is de onderwijsinstelling met de hoogste totale score. Deze winnaar wordt bekendgemaakt op **26 mei** tijdens **de Groene Peper**. Tevens is er een prijs te winnen met de best practices. De ingezonden best practices worden beoordeeld door een vakjury. Uit deze beoordeling zal een top 5 volgen, welke ook gepresenteerd zal worden tijdens de Groene Peper.

Planning 2023

15 januari: Deadline aanmelden rankers – *deadline verlengd tot 20 januari*

25 januari t/m 19 februari: Ranking ronde 1 voor de rankers (studenten)

20 februari t/m 5 maart: Controle door Studenten voor Morgen

6 maart t/m 24 maart: Hoger onderwijsinstelling leveren documenten en feedback aan

24 maart: Deadline aanmelden best practices

25 maart t/m 16 april: Ranking ronde 2 - hierbij zijn de rankers weer aan zet, ditmaal om de feedback van de onderwijsinstellingen te verwerken

17 april t/m 21 april: De onderwijsinstellingen kunnen nog een laatste keer de punten bekijken. Dit is **niet** nog een kans om documenten of feedback aan te leveren!

26 mei: Uitreiking van de SustainaBul op Hogeschool NHL Stenden

Contact

Alle vragen over de SustainaBul kunnen gesteld worden via sustainabul@studentenvoormorgen.nl.

Inhoud

Onderwijs (110 punten)

	% weging per categorie
1. Duurzaamheid in opleidingen	50%
2. Duurzaamheid in minors	30%
3. Training en ondersteuning onderwijzend personeel	15%
4. Aandacht voor Duurzaamheid	5%

Onderzoek (110 punten)

5. Duurzaamheid in onderzoek en projecten	85%
6. Valorisatie	10%
7. Aandacht voor Duurzaamheid	5%

Bedrijfsvoering (110 punten)

8. Reductie emissies	15%
9. Reductie energieverbruik	15%
10. Waterverbruik	5%
11. Afvalbeleid	10%
12. Mobiliteit	10%
13. Duurzame energie	5%
14. Catering	5%
15. PIANO-inkoopvoorwaarden	10%
16. Sociale duurzaamheid	10%
17. Biodiversiteit	5%
18. Financiële huisvestiging	5%
19. Aandacht voor Duurzaamheid	5%

Best practices (30 bonuspunten)

18. Best practice 1	15 punten
19. Best practice 2	9 punten
20. Best practice 3	6 punten

Vragenlijst SustainaBul 2023

Onderwijs

Duurzaamheid in opleidingen

1. Wordt duurzaamheid in het onderwijs geïntegreerd op elke faculteit en in alle opleidingen?

- Nee, dit is (nog) niet opgenomen in ons beleid
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Duurzaamheid in minors

2. Worden er minors of keuzevakken (toegankelijk voor alle studenten van de instelling) aangeboden waarin duurzaamheid is geïntegreerd?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Training en ondersteuning onderwijzend personeel

3. Voorziet uw instelling in de ondersteuning en training van al het onderwijzend personeel (op de meeste faculteiten) met het doel om kennis over duurzaamheid te vergroten en duurzaamheid te integreren in het curriculum?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is wel opgenomen in beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Dit is opgenomen in ons beleid en al het onderwijzend personeel heeft een training gevolgd of gegeven
- De implementatie van deze ondersteuning en training op het curriculum wordt gemonitord
- Personeel wordt meegenomen in dit proces en er wordt kennis en ervaringen gedeeld binnen de verschillende faculteiten
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Aandacht voor Duurzaamheid

4. In hoeverre is er aandacht voor duurzaamheid door integratie van frameworks zoals SDGs of Donut economie in de cursussen en onderwijsactiviteiten?

- Minimaal
- Gemiddeld
- Vooruitstrevend

Onderzoek

Duurzaamheid in onderzoek en projecten

5. Voorziet uw instelling van onderzoek en projecten met betrekking tot duurzaamheid op de meeste faculteiten?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld in een lange termijnvisie
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden
-

Valorisatie

6. Valoriseert uw instelling haar gewonnen kennis over duurzaamheid?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld in een lange termijnvisie
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Aandacht voor Duurzaamheid

7. In hoeverre dienen duurzaamheids-frameworks zoals SDG's of Donut Economie als richtlijn voor onderzoek en projecten van de instelling?

- Minimaal
- Gemiddeld
- Vooruitstrevend

Bedrijfsvoering

Reductie emissies

8. Heeft de instelling een langetermijnvisie om de ecologische voetafdruk te verminderen en is deze visie in lijn met het klimaatakkoord van Parijs?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Reductie energieverbruik

9. Zijn er maatregelen om het energieverbruik in uw instelling te verminderen?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Waterverbruik

10. Zijn er maatregelen om het waterverbruik rondom uw instelling te verduurzamen?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Afvalbeleid

11. Zijn er maatregelen om het afvalbeleid rondom uw instelling te verduurzamen?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Mobiliteit

12. Zijn er maatregelen om de mobiliteit rondom uw instelling te verduurzamen?

- Minimaal
- Gemiddeld
- Vooruitstrevend

Duurzame energie

13. Wordt de herkomst van energie en eventuele eigen opwekking van energie meegenomen in de verduurzaming?

- Minimaal
- Gemiddeld
- Vooruitstrevend

Catering

14. Zijn er maatregelen om de catering te verduurzamen?

- Minimaal
- Gemiddeld
- Vooruitstrevend

PIANOO-inkoopvoorwaarden

15. Houdt uw instelling rekening met de criteria Maatschappelijk Verantwoord Inkopen van PIANOO?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Sociale duurzaamheid

16. Werkt de instelling aan de verbetering van diversiteit en inclusiviteit?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Biodiversiteit

17. Worden er maatregelen genomen om de biodiversiteit te bevorderen?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Financiële huisvesting

18. In hoeverre is duurzaamheid meegenomen in de financiële huisvesting?

- Nee, dit gebeurt (nog) niet
- Ja, dit is opgenomen in ons beleid

Zo ja, welke van de volgende punten zijn van toepassing?

- Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld
- De strategie is geïmplementeerd en wordt gemonitord
- Studenten en andere stakeholders worden betrokken bij het proces
- Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien, en online te vinden

Aandacht voor Duurzaamheid

19. In hoeverre dienen duurzaamheids-frameworks zoals de SDGs of Donut economie als richtlijn voor de bedrijfsvoering van de instelling?

- Minimaal
- Gemiddeld
- Vooruitstrevend

Best Practices

Zijn er zaken die nog niet aan het licht gekomen zijn in deze vragenlijst en wel bijdragen aan de verduurzaming van de onderwijsinstelling? Licht dit toe aan de hand van een of meerdere best practice(s). Dit kunnen voorbeelden zijn van onderzoeken, projecten of maatregelen in de praktijk, die aan de verduurzaming bijdragen en deze stimuleren. Een best practice die vorig jaar aangeleverd is, mag opnieuw ingediend worden als deze sindsdien enorm verbeterd of veranderd is. Een voorwaarde hiervoor is wel dat duidelijk beschreven moet worden hoe de best practice is veranderd in vergelijking met vorig jaar.

Één van deze aangeleverde best practices kan meedingen naar de extra prijs voor de best practices, elke instelling kan zelf kiezen welke. De prijs voor de best practice wordt gekozen door een vakjury. De deadline voor het aanleveren van best practices is **24 maart 2023**.

20. Best practice 1. Deze best practice wordt ingestuurd voor de prijs. (15 bonuspunten)

Open vraag

21. Best practice 2. (9 bonuspunten)

Open vraag

22. Best practice 3. (6 bonuspunten)

Open vraag

Bijlage 1: Overzicht scores

Onderwijs (110 punten)	% weging	punten	factor	totaal
1. Duurzaamheid in opleidingen	50%	11	*5	
2. Duurzaamheid in minors	30%	11	*3	
3. Training en ondersteuning onderwijzend personeel	15%	11	*1,5	
4. Aandacht voor Duurzaamheid	5%	11	*0,5	
				110
Onderzoek (110 punten)	% weging	punten	factor	
5. Duurzaamheid in onderzoek en projecten	85%	11	*8,5	
6. Valorisatie	10%	11	*1	
7. Aandacht voor Duurzaamheid	5%	11	*0,5	
				110
Bedrijfsvoering (110 punten)	% weging	punten	factor	
8. Reductie emissies	15%	11	*1,5	
9. Reductie energieverbruik	15%	11	*1,5	
10. Waterverbruik	5%	11	*0,5	
11. Afvalbeleid	10%	11	*1	
12. Mobiliteit	10%	11	*1	
13. Duurzame energie	5%	11	*0,5	
14. Catering	5%	11	*0,5	
15. PIANOO-inkoopvoorwaarden	10%	11	*1	
16. Sociale duurzaamheid	10%	11	*1	
17. Biodiversiteit	5%	11	*0,5	
18. Financiële huisvestiging	5%	11	*0,5	
19. Aandacht voor Duurzaamheid	5%	11	*0,5	
				110
Best Practices (30 bonuspunten)				
20. Best practice 1		15		
21. Best practice 2		9		
22. Best practice 3		6		
				30

Bijlage 2: Scorematrix

De meeste vragen worden beoordeeld naar aanleiding van het volgende antwoordmodel. Per categorie, zoals weergegeven in de linker kolom, kunnen punten worden toegekend. Het aantal punten hangt af van het ambitie- of implementatieniveau binnen die categorie.

	Minimaal	Gemiddeld	Vooruitstrevend	Score per vraag
Nee, dit gebeurt (nog) niet	0			
Dit is opgenomen in ons beleid	0	1	2	
Naar aanleiding van het beleid hebben we een strategie ontwikkeld voor de implementatie van het beleid en doelen vastgesteld in een langetermijnvisie	0	1	2	
Er wordt actie in de praktijk ondernomen en deze acties worden gemonitord en doorontwikkeld	0	2	4	
Ondersteunend personeel en andere stakeholders worden betrokken bij het proces	0	1	2	
Deze beleids- en visiedocumenten zijn transparant in te zien en online te vinden	0		1	
Totaalscore				max 11 punten = aantal punten x weging

Een aantal vragen wordt beoordeeld op basis van een eenvoudiger model, waarbij er slechts 3 antwoordmogelijkheden zijn.

Minimaal	Gemiddeld	Vooruitstrevend	Weging	Score per vraag
0	5,5	11		
			max 11 punten	0,5 = aantal punten x 0,5

Bijlage 3: Onderwijsinstellingen

In 2023 zullen 14 universiteiten en 20 hogescholen beoordeeld worden in de SustainaBul.

Hogescholen

Aeres Hogeschool
Avans Hogeschool
Breda University of Applied Sciences
Christelijke Hogeschool Ede
Fontys Hogescholen
Haagse Hogeschool
Hanzehogeschool Groningen
HAS Hogeschool
Hogeschool Inholland
Hogeschool Leiden
Hogeschool Rotterdam
Hogeschool Utrecht
Hogeschool van Amsterdam
Hogeschool van Arnhem en Nijmegen
Hogeschool Van Hall Larenstein
Hogeschool Windesheim
HZ University of Applied Sciences
NHL Stenden Hogeschool
Saxion Hogescholen
Zuyd Hogeschool

Universiteiten

Erasmus Universiteit Rotterdam
Open Universiteit
Radboud Universiteit Nijmegen
Rijksuniversiteit Groningen
Technische Universiteit Delft
Technische Universiteit Eindhoven
Tilburg University
Universiteit Leiden
Universiteit Maastricht
Universiteit Twente
Universiteit Utrecht
Universiteit van Amsterdam
Vrije Universiteit Amsterdam
Wageningen University